

עבירת רצח בכוונה תחילה

מהי עבירת רצח בכוונה תחילה? מהו קנטור? מה העונש לאדם המואשם ברצח בכוונה תחילה? עו"ד אסף דוק מסביר.

יסודות עבירת הרצח בכוונה תחילה

עבירת הרצח יסודה בסעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, שבו נקבע, כי ה"גורם בכוונה תחילה למותו של אדם" יואשם ברצח, ודינו "מאסר עולם ועונש זה בלבד". לצד היסוד העובדתי בעבירה זו, גרימת מותו של אדם, יש להוכיח את היסוד הנפשי הנדרש, היינו כי גרימת המוות נעשתה ב"כוונה תחילה", כאשר בין שני היסודות, הפיסי והנפשי, יש צורך בקיומו של קשר סיבתי - עובדתי ומשפטי.

היסוד הנפשי הנדרש לשם גיבוש עבירת הרצח

סעיף 301(א) לחוק העונשין מגדיר "כוונה תחילה", בזו הלשון:

"לעניין סעיף 300, יראו ממיית אדם כמי שהמית בכוונה תחילה אם החליט להמיתו, והמיתו בדם קר, בלי שקדמה התגרות בתכוף למעשה, בנסיבות שבהן יכול לחשוב ולהבין את תוצאות מעשיו, ולאחר שהכין עצמו להמית אותו או שהכין מכשיר שבו המית אותו".

כפי שנקבע, לא אחת, בפסיקתו של בית המשפט העליון, המונח "כוונה תחילה" טומן בחובו שלושה יסודות הכרחיים, והם: יסודות "ההכנה"; "היעדר קנטור"; ו"החלטה להמית" - אשר רק בהצטברם יחדיו, ניתן לומר כי מתקיימת בנאשם אותה "כוונה תחילה", הנדרשת בסעיף 300(א)(2) לחוק העונשין (ראו, מבין רבים, ע"פ 6304/12 ספרונב נ' מדינת ישראל (26.1.2015); וכן ע"פ 8107/10 עזר נ' מדינת ישראל (9.9.2013)).